

Zlatko Dukić, književnik i novinar**(Riječ na otvaranju Međunarodne kružne izložbe fotografija DPW CIRCUIT
(Srbija, Crna Gora, BiH – Novi Sad, Kotor, Tuzla)
– u Galeriji Foto-kino kluba Tuzla, u četvrtak, 11. 2. 2016. u 19 sati)**

Uz to što se, bez imalo pretjerivanja, već može govoriti o ugodnom ritualu doživljaja umjetničkog viđenja svijeta kroz objektiv foto-aparata, večerašnje peto okupljanje u posljednja tri mjeseca – a drugo ove godine – nedovoljno je nazvati samo Međunarodnom kružnom izložbom fotografija. Jer, nezavisno do toga koliko nas se ovdje okupilo i koliko ljudi će vidjeti ovu izložbu tokom dana njenog trajanja, najmanje što se u ovoj prilici mora kazati jeste – da oni koji ovo propuste, ne znaju šta gube i koliko su siromašniji do nas!

Ovo nije ni fraza, ni tek puki protokol. Ovo je iskren stav, za koji sam siguran da ga dijele sa svima koji imaju iole istančaniji osjećaj za umjetničku fotografiju i za ono što nam ovako priušti, zahvaljujući svom posebnom daru, birani broj kreativaca. Koji nam i ovog puta dokazuju da umjetnost ne priznaje granice, briše sve moguće i nemoguće razlike i zbližava ljude. Zar postoji bolji i ljepši dokaz za to od ovog izbora iz bogatstva od oko 6.000 fotografija pedesetak autora iz čak 55 zemalja sa pet kontinenata ovog globusa? Naravno, mi znamo dogovor na ovo pitanje. A da bismo ga oplemenili i dodatno argumentovali, valjalo je i večeras biti ovdje, u galeriji Foto-kino kluba Tuzla i pokloniti pažnju, s jedne strane, neumornom organizatoru ovog ciklusa međunarodnih izložbi, s jedne, i svima onima koji su se potrudili da nam približe autore i motive iz Južne Amerike, iz Amerike, s Bliskog istoka, iz Afrike, sa sjevera Evrope, s druge strane.

Ova, druga od tri izložbe prvog ovogodišnjeg ciklusa, tematski je fiksirana na pet motiva: Priroda, Žena, Portret, Slobodna boja i Slobodni monohrom. Nešto širi, pa zato i slobodniji tematski okvir, logično je umjetnicima omogućio razmahivanje i maštom, i kreacijom i konačnim rezultatom. Kamera je, dakle, moćno sredstvo umjetničkog izraza, produžena ruka onoga što je u stvaraočevoj glavi zacrtano i što se mora i može realizovati lovom na motiv, na detalj, na lik, scenu, pojavu, događaj...

Uveliko je to u sferi već gotovo rutinske vještine i nerijetko na granici perfekcije. Žiri je, naravno, i ovog puta zbog toga bio na mukama, jer je za nagradu morao izdvojiti naj-naj iz obilja izuzetno dobrih i katkad fascinirajućih radova. Žiri je u tome uspio, a naše je da to cijenimo, da se s tim saglasimo ili ne.

Ako se, u vezi s tim, možda i može govoriti o nekim dilemama ili, pak, o tome da se ne moramo složiti sa odlukama žirija, sigurno ne može biti sumnje u to da su svi nagrađeni odgovorili zadatku i ispunili obavezu. Ne samo da se, u okviru određene teme, autori suvereno kreću stazom efektnog majstorstva i još efektnije završnice. Oni su, svi odre-

da, pokazali i to da se takmičarski okvir uvijek može nadograditi, usavršiti i osmisлити mirođijom individualne kreacije, osobenim doživljajem motiva, te, konačno, umjetničkom recepcijom cilja, ka kome je usmjeren objektiv foto-aparata.

Upečatljivo je to u većini slučajeva. Promašaja, jednostavno, nema. Ni onda kada se, recimo, radi o objektivom uhvaćenom trku konja, leptiru nad cvijetom, ženskom aktu, portretu... Ipak, subjektivnost mi nalaže – ne prijeteći da ugrozi elementarnu objektivnost – stav o tome da najupečatljivije djeluju portreti. I ovog puta, kao i uvijek, taj motiv je bezgraničan izazov, ničim omeđen prostor za iskazivanje dvostruko vrijednog osjećaja – umjetnikovog prema licu koje ga privlači, ali i osjećaja vlasnika lica, ponuđenog objektivnu i pretvorenog u priču.

Tu vidim najveću vrijednost. I specifičnost, čije uočavanje sugerišem svima vama, kojima umjetnička fotografija nešto znači i koji ste njen poklonik: obratite pažnju na dominaciju starijih lica na radovima portreta; zašto to – pitao sam se, dok nisam dokučio mogući odgovor: zato što lice vremesne osobe, išarano borama, šibano godinama i ispečatirano životnim tegobama, mnogo više nego bonlukom i radostima, predstavlja otvorenu knjigu kazivanja o tome šta je kakav je život bio; otvorena je to stranica svojevrsnog herbarija o nečem što svakom od nas, posmatrača portreta (mnogo više crno-bijelih, nego u koloru, uvjeren sam) – predstavlja, zapravo, sliku upečatljivog kazivača iskustvenog bogatstva, sadržinske raznolikosti i štambilja posebnosti i specifičnosti dijelova svijeta iz kojih ta lica dolaze.

Ne može se reći da se slična priča, iako mnogo manje bogata i, ipak, površnija, ne postoji i na licima mlađih potretiranih likova. Ali, stariji ljudi – bogatije su i privlačnije, poučnije i veće priče.

Toj osobini ove, druge izložbe iz prvog ovogodišnjeg ciklusa, dajem prednost pred ostalim u pokušaju da vas uvedem u ono što večeras imamo na raspolaganju i što nam poklanja Foto-kino klub Tuzla.

Proglašavajući otvorenom ovu izložbu, predlažem vam, da jedva čekamo iduću, za 15 dana. I da budimo spremni na nova, prijatna iznenađenja. I na novo obogaćivanje naše potrebe i našeg doživljaja svijeta umjetničke fotografije, koji, da nam nije Foto-kino klub Tuzla, ne samo da bi Tuzlu uredno zaobilazio, nego bi možda – daleko bilo! – polako pao u pogrešan, štetan i posve nepotreban zaborav.